

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS AIDAMS

50 metų

Dievui patinka atleisti tavo nuodėmes

dr. Tomislav Ivančić
(sutrumpinta)

...Kai kalbėjaisi su vienu katalikų kunigu, jis man pasakė, kad būtų laimingas, jeigu taptų šventas. Aš atsakiau: „Ne, aš linkėčiau tau išmokti vieno dalyko - tikėti. Kaip tą žodį, kurį perskaitau Evangelijoje, homilijoje, kaip jį pasodinti savo širdyje“. Ką tai reiškia tikėti? Mes visi žinome, kad tam, kuris tiki, viskas įmanoma. Visi žinome, kad mums reikia tik tikėti ir kad per tikėjimą Kristus apsigyvens mūsų širdyse ir kad tikėjimo dėka mes apsaugosime patys save. Jėzus sako: „Nebijokite, tikėkite, pasitikėkite“. Bet kas yra tikėjimas? Kas yra pasitikėjimas? Mes visi galvojame, kad esame tikintys, kad žinome, kas yra tikėjimas. Jėzus yra pasakęs: „Kai tu tiki, jeigu lieptum kalnui persikelti į upę, tai jis ir paklausytų. Tu darytum stebuklus, kaip kad dariau aš“. Bet kodėl mums taip nenutinka, brangūs tikintieji?

Nr 18 (2370) 2006 m. rugsėjo mėn. 20 d.

Eina 51-mus metus

Melbourne

Popiežiaus Benedikto XVI interviu

Artėjant kelionei į Bavariją rugsėjo 9 -14 dienomis, popiežius Benediktas XVI davė interviu keturioms vokiškai transliuojančioms radijo ir televizijos stotims: Bayerischer Rundfunk, ZDF, Deutsche Welle ir Vatikano Radijui. Ilgokas, maždaug trijų ketvirčių valandos trukmės pokalbis buvo įrašytas Popiežiaus vasaros rezidencijoje Castelgandolfe rugpjūčio 5 dieną. Pateikiame šio interviu vertimą į lietuvių kalbą.

(Tęsinys iš praeito numerio)

Vokietijoje, Reformacijos šalyje, savaime savitai klostosi įvairių konfesijų santykiai. Ekumeniniai santykiai yra gana jautri sritis, kurioje iškyla vis naujų sunkumų. Kaip ketinate gerinti santykius su evangelikų Bažnyčia ir kokius sunkumus matote šiame kelyje?

Turime citi šiomis dviem kryptimis: didžiųjų etinių vertybių kryptimi ir ta kryptimi, kuri kylanti iš vidaus ir orientuota į moralines vertybes, liudija Dievo buvimą, konkretaus Dievo. Jei tai darysime, ir visų pirma, jei stengsime neužsidaryti mūsų bendruomenių tikėjimo savitume, bet visada remsimės giliausiu jo pamatu, tuomet jei ir greit nepasieksime regimos vienybės, tai tikrai brės mūsų vidinė vienybė, kuri, jei Dievas leis, ilgainiui įgaus ir išorines vienybės formas.

Šeimos tema. Maždaug prieš mėnesį Valensijoje Jūs dalyvavote Pasaulio šeimų susitikime. Kas atidžiai klausėsi - kaip mes Vatikano radijuje stengėmės tai daryti - pastebėjo, kad Jūs ne karto neištarėte žodžių „homoseksualų santuoka“, nekalbėjote nei apie abortą, nei apie kontracepciją. Pastabūs apžvalgininkai iškart tarė: įdomu! Tikriausiai Jūsų tikslas - skelbti tikėjimą, o ne keliauti per pasaulį kaip „moralės apaštalas“. Koks būtų Jūsų komentaras?

Žinoma, taip. Visų pirma norėčiau priminti, kad ten mano pasisakymams buvo skirti tik du kartai po dvidešimt minučių. Ir jei yra tiek mažai laiko, negalima pradėti nuo „ne“. Pirmiausia reikia žinoti, ko iš tikrųjų norime. Tiesa? Krikščionybė, katalikybė, yra ne draudimų rinkinys, bet pozityvus siūlymas. Ir labai svarbu, kad tai vėl iš naujo būtų matoma, nes toks požiūris šiandien yra beveik visiškai išnykęs. Jau daug kartų girdėjome kalbant apie tai, kas neleistina, dabar reikia skelbti, jog mes siūlome pozityvią idėją, kad vyras ir moteris yra sukurti vienas kitam ir kad skalė - seksualumas, erosas, apatė - apibūdina meilės dimensijas, kurios išsiskleidžia pirmiausia santuokoje, kuri yra džiaugsmo ir palaimos kupinas vyro ir moters susitikimas, o taip pat kartų kaitą užtikrinančioje šeimoje, kurioje susitinka skirtingos kartos ir kurioje gali susitikti ir skirtingos kultūros. Taigi, pirmiausia reikia pabrėžti tai, ko siekiame. Po to galima aiškinti ir kodėl ko nors siekiame. Aš manau, kad reikia aiškiai pabrėžti, jog tai, kad vyras ir moteris yra sukurti vienas kitam, idant

nesibaigtų žmonijos gyvybė, nėra katalikų išradimas, bet tą žino visos kultūros. O jei kalbėti apie abortą, tai jis nepriklauso šeštajam įsakymui, bet penktajam: „Nežudyk!“ Tai mums savaime suprantama ir turime tai nuolat kartoti: žmogaus asmuo prasideda motinos išsčiose ir išlieka asmeniu iki paskutinio atodūsio. Žmogus turi būti visada gerbiamas kaip žmogus. Tačiau ir šitai atrodo žymiai aiškiau, jei pradėdame ne nuo draudimų, bet pristatome pozityviai.

Šventasis Tėve, mano klausimas tam tikra prasme siejasi su tuo, ko klausė tėvas von Gemmingenas. Tikintieji visame pasaulyje laukia katalikų Bažnyčios atsakymų į skaudžiausias globalines problemas, tokias kaip AIDS ar spartus pasaulio gyventojų skaičiaus augimas. Kodėl katalikų Bažnyčia tiek dėmesio skiria moralei, o ne bandymams konkrečiai spręsti šias svarbiausias žmonijos problemas, pavyzdžiui, Afrikos žemyne?

Taip, tai iš tiesų problema: ar mes tikrai taip akcentuojame moralę? Sakytai - ir tu vis labiau įsitikinu kalbėdamasis su Afrikos vyskupais - kad pagrindinė problema, jei norime pažangos šioje srityje, yra švietimas, formacija. Pažanga gali būti tikra pažanga, jei ji tarnauja žmogaus asmeniui, jei bręsta žmogaus asmuo, didėja ne tik jo techninė galia, bet taip pat jo moralinis pajėgumas. Manau, kad tikroji mūsų dabartinės istorinės situacijos problema yra pusiausvyros nebuvimas tarp nepaprastai spartaus mūsų techninės galios augimo ir proporcingai nedidėjančio moralinio pajėgumo. Dėl to, žmogaus asmens formavimas yra tikrasis receptas, yra raktas viskam, ir tai yra taip pat ir mūsų pasirinktas kelias. O formacija - trumpai tariant - turi dvi dimensijas. Visų pirma, žinoma, turime mokytis, įgyti naujų žinių ir sugebėjimų, įgyti, kaip sakoma, „know-how“. Šia linkme Europa, o pastaraisiais dešimtmečiais ir Amerika, labai daug nuveikė ir tai labai svarbu. Tačiau jei plinta tik „know-how“, mokoma tik gaminti mašinas ir jomis naudotis, naudojamos tik kontraceptinės priemonės, tai nereikia stebėtis, kad galiausiai matome karus ir AIDS epidemijas. Mums būtinos dvi dimensijos: tuo pat metu reikia formuoti ir širdį, kuria žmogaus asmuo įsisavina

Rugsėjo 29 d. švenčiame šv. Mykolo arkangelo Dievo pasiuntinio dieną.

Nuotraukoje šv. Mykolo statula Kidulių bažnyčios šventoriuje

orientyrus ir mokosi savąja technika teisingai naudotis. Mes būtent šito siekiame. Visoje Afrikoje, o taip pat daugelyje Azijos šalių, mes turime didžiulį tinklą įvairių pakopų mokyklų, kuriose mokomasi, įgyjamos žinios, profesiniai įgūdžiai ir šitai pasiekama autonomija ir laisvė. Tačiau tose mokyklose mes stengiamės ne tik perduoti „know-how“, bet formuoti žmogaus asmenį, sugebantį susitaikyti, žinantį, kad privalome kurti, o ne griauti, turintį reikalingus orientyrus, kad galėtų sugyventi su kitais. Daugumoje Afrikos šalių krikščionių ir musulmonų santykiai yra pavyzdingi. Vyskupai sudarė bendrus komitetus drauge su musulmonais, kad stengtųsi kurti taiką konfliktinėse situacijose. Ir šitas mokyklų, švietimo ir humaniškos formacijos tinklas yra labai svarbus. Jį papildė tinklas ligoninių ir šalpos centrų, kuris kapiliariai pasiekia ir tolimiausius kaimus. Ir daugelyje vietų, taip pat ir ten, kur vyko karai ir buvo griauinama, katalikų Bažnyčia yra vienintelė nepažeista jėga. Tokia yra tiesa! Būtent ten yra gydoma, ten gydomi taip pat ir AIDS ligoniai, o kartu taip pat vyksta švietimas ir padedama kurti teisingus santykius su kitais žmonėmis. Dėl to, manau, reikėtų pataisyti neteisingą įvaizdį, kad mes tik svaidomės griežtais draudimais. Būtent Afrikoje daug dirbama, kad būtų integruotos skirtingos formacijos dimensijos ir kad būtų nugalėtas smurtas ir įvairios epidemijos, tarp kurių nereikia užmiršti ir maliarijos bei tuberkuliozės.

(Bus daugiau)

Bandome tikėti, kad darome tai, kas geriausia, visa darome iš savęs. Tai nėra tikėjimas. Štai kodėl visi tie turtai, tie nuostabiausi perlai per tuos 25 metus mums teikiami čia, Medjugorėje. Marija iš mūsų visų pirma trokšta, kad tikėtumėme. Elžbieta sako: „Palaiminta tu, nes įtikėjai“. Jeigu savęs paklaustumėme, kaip Mergelė Marija tikėjo, pamatysime, kad arkangelas Gabriėlius visų pirma pasakė trumpą homiliją: jis pakomentavo Jai, kaip tai atsitiks, ir Ji pasakė: „Taip, tegu tai man atsitinka“.

Prisimenu, jog man teko patirti tris mėnesius kovos ir vidinio pasiaukojimo, kol pajėgiau Dievui pasakyti: „Daryk su manimi, ką nori, netgi pasiimk mano gyvenimą“. Kodėl? Aš bijojau, kad Dievas blogai elgsis su manimi, kad bus pranašesnis už mane, kad nusiųs mane ant kryžiaus. Dauguma mūsų taip mąsto. Pagaliau, kai buvau pajėgus pasakyti „taip, imk mano gyvenimą“, tada aš tapau daug stipresnis, negu kada nors būčiau galėjęs įsivaizduoti. Prisimenu, kai aš taip sirgau, kai jau buvau arti mirties, kai gydytojai sakė, kad po dvejų mėnesių mirsiu, galvojau tik viena: aš turiu pasitikėti. Dievas mane išgydys. Nieko neatsitiko. Skundžiausi Dievui, daviau Jam pažadų, bet nieko neįvyko. Ir tada, kai perskaičiau Jėzus žodžius: „tie, kurie praranda gyvybę, ją atras, ir tie, kurie stengiasi išsaugoti savo gyvybę, ją praras“, tą vakarą aš supratau ir ramiai pasakiau po grumtynių su mirtimi: „Dieve, aš priimu, aš pasirengęs numirti“. Kai tai pasakiau, laukiau beveik 5 mėnesius, bet mirtis neatėjo. Vėliau supratau, kad Dievui tik reikia, kad nuolankiai atsiduotumėme į Jo rankas, kad Jis galėtų kontroliuoti mūsų gyvenimus. Dievas netrokšta mūsų fizinės mirties. Jis tik nori mus auginti, nori, kad tikėtume, kad būtume stiprūs kaip Jis, kad pasitikėtume ir tikėtume, kad Jis daro tai, kas mums naudingiausia.

Prisimenu, gerbiamieji piligrimai, tuos ankstyvuosius dešimtmečius, kai ta mažoji Medjugorjės upė tik pradėjo tekėti, žmonės tada galėjo išgirsti žodį „tikėjimas“. Draugai, tikėjimas yra sąžinė, pasitikėjimas, kad Dievas tave myli, kad pragaras niekada tavęs nesunaikins. Tikėjimas yra pripažinimas, kad Dievas visada tave ištraukia iš bet kokių kritiškų situacijų. Žinoma, jog gali pasitikėti Dievu kaip apsaugine siena, patvirtinti, kad Dievas tave myli. Gali drąsiai šokti ant Jo kelių ir sakyti Jam: „Taip, Tu esi mano Tėtis“.

Ir kodėl mes vis dar bijome patikėti, kad Dievas mus taip karštai myli? Kodėl mes taip bijome ir esame tokie nusivylę ir negalime Jėzui pasakyti: „Štai mano gyvenimas, imk jį ir kontroliuok“. Prisimenu, kai pasakiau Jam, jog esu pasiruošęs mirti, tą naktį aš buvau laimingiausias asmuo pasaulyje. Neprisimenu laimingesnio momento savo gyvenime. Tada jaučiau, kad daugiau nebijau mirties, kad virš manęs yra Dangus, kad stebuklinga laisvė įžengė į mano gyvenimą,

(Nukelta į 2 psl)

Dievui patinka atleisti tavo nuodėmes

(Atkelta iš 1 psl)

kad pagaliau pajėgiau būti Dievo pusėje. Brangūs draugai, tikėjimas yra įsisąmoninimas, kad yra kažkas, kas mus myli. Kodėl esu kunigas? Todėl kad pajėgiau atpažinti ir priimti, jog Dievas yra meilė.

Kai Jėzus man pasakė: „Kaip Tėvas mane myli, taip ir aš tave myliu. Prisimink mano meilę“. Kai supratau, kad galiu apsisvalyti Jo meilėje, tapau laimingu toks, koks esu. Žinant tai, jog Dievas yra meilė, nėra nieko, ko aš galėčiau bijoti. Net jeigu mane paims iš šio ašarų klonio per kančias ir audras, aš žinosiu, kad numirsiu šviesoje ir kelyje.

Ar tu tiki, jog Dievas yra meilė? Žinau, kad tu tiki meile kaip abstrakcija, bet kad Dievas yra meilė tau, jog Jis tave myli, kad Dievui patinka atleisti tavo nuodėmes, kad Jam patinka išlaisvinti tave iš ligų, mirties, iš visko, ar tu tiki tu? Kad Dievas trokšta, kad tau sektųsi, kad galėtum tapti stipriu, šventu žmogumi, kad būtum panašus į Jėzų?

Kai Jėzus atėjo ir priėmė žmogaus prigimtį, tada Jis mums suteikė dieviškąją prigimtį sakdamas: „Jūs būsite ten, kur ir aš esu, jūs darysite tai, ką ir aš dariau, jūs būsite su manimi toje pačioje garbėje“. Šv. Petras sako, kad esame dieviškosios prigimties dalininkai. Štai ko Medjugorjė mus moko. Jeigu jums šį vakarą pavyks perlpti per save ir pasakyti „leisk man pabandyti kažką naujo“, bet be jokių psichologinių ar kitokių įtampų, tiesiog ramiai, lengvai pasakyti: „Dieve, aš tikiu, kad Tu mane myli“, tada pamatysite, kas yra tikėjimas, kad tai yra stebuklai.

Tikėjimas, brangieji, visada susijęs su atsivertimu. Atsivertimas nėra vien tik nuodėmių atleidimas, bet ir pirmosios vietos savo gyvenime skyrimas Dievui. Atsiversti - tai sakyti: „Aš pasitikėsiu Tavo žodžiais ir jeigu atrodys, kad tie žodžiai man kelia grėsmę, aš vis tiek pasitikėsiu, nes tikiu, jog Tu esi meilė“. Kiek daug Evangelijoje yra žodžių, kuriuos bijome priimti. Kiekvieną dieną nešk savo kryžių. Niekada nežinosi, kiek rūpesčių tau suteiks tas kryžius iki to momento, kol visiškai jį priimsi. Jeigu jo nepriimsi, tau reikės jį tempti.

Atsiversti reiškia sakyti: „Aš pasiruošęs būti Jėzaus pusėje, pasiruošęs priimti Jo žodį“. Tokiais momentais patiri Dangų. Taigi atsiversti ir tikėti reiškia kažką daugiau. Tikėti, jog gali tapti šventas. Mama Marija mums sako, kad turime būti nuolankūs. Mes manome, jog Dievas nori, kad būtume bereikšmiai tikintieji. Kada tu sakai: „Aš noriu būti didžiausias Bažnyčios šventasis, būti didis asmuo, būti geriausia mama, padėk man, Dieve?“. Kada tu taip sakai? Ir kaip bei kada tu toks tapsi, jeigu niekada tu nesakai Dievui ir niekada Jam neleidi to padaryti? Kodėl tikintieji taip bijo būti panašūs į Kristų? Nebijokite, jūs visada turėsite kryželių ir kalčių, bet jeigu būsite su Dievu, visada įveiksite tas problemas.

Tikėti reiškia pasitikėti ateitimi, turėti troškimą: „Aš noriu būti šventas, trokštu, kad Dievas būtų manyje“. Tikėti reiškia: „Aš žinau, jog manyje dabar yra Jėzus, žinau, kad viskas bus nauja“. Daugelis šį vakarą priims šventąją Komuniją, bet aš klausiu, kas įvyks

tada, kai jūs priimsite šv. Komuniją. Mes iš tikrųjų turime bendruomenes, giedame giesmes, grįžtame į namus ir daugiau nemąstome apie Jėzų. Jėzus yra tavyje. Visi mes po Krikšto tampame Šventosios Dvasios buveine, bet po šv. Komunijos mes esame tabernakuliai. Ar kuris nors iš mūsų kada nors pagalvojome pasiimti žvakę ir po šv. Komunijos ją uždegti bei eiti per miestą, kad visi žinotų, jog neši Kristų? Ar kada nors prisimincė grįžęs po šv. Mišių pasakyti: „Jėzus yra čia, mano namuose, Jis čia apsigyveno“? Ar prisiminsi, kai šianakt ar rytoj vyksi namo, pasakyti: „Mūsų autobuse yra Viešpats Jėzus Kristus, Jėzus keliauja kartu su manimi, Jėzus laimins visas vietas, kurias pravažiuosime“?

Visa tai, brangieji, yra tikėjimas, bet jeigu tas tikėjimas nebus praktiškai įgyvendintas, tai kokią naudą iš to turėsime? Jeigu sėkla nenukris į dirvožemį, kokia mums iš to nauda? Tai yra Medjugorjė. Medjugorjė yra mokykla, kurioje Dievas kviečia vaikus: „Ateikite čia ir mokykitės, pasilikite čia keletą dienų, dalyvaukite šv. Mišiose, adoracijose, maldose, pastebėkite, ką išgirdote per pamokslus“. „O, Dieve, kalbėk, aš tikiu Tavimi, aš trokštu būti toks, kokį Tu nori mane matyti“. Ir tada važiuokite namo...

Vienintelio dalyko mums trūksta - būti tuo, kuo iš tikrųjų esame. Visų pirma - būti tikinčiais ir antra - turėti drąsos būti tuo, kuo nesame, kadangi jūs niekada nešate tokie, kokie esate, bet kokie turėtumėte būti. Bet jūs turite viziją, kokie įsivaizduojate būti. Turite būti kitokie, geresni, šventesni, geresnės mamos, geresni darbuotojai, gydytojai. Tai yra kliūtis jūsų gyvenime. Štai kodėl taip sergame, kodėl esame tokie kritiški, štai kodėl nuolat geriamė vaistus nuo depresijos. Štai iš kur visos tos ligos, baimės. Štai kodėl esame tarnai, o ne šeimininkai.

Šį vakarą Medjugorjė tave kviečia, šį vakarą Jėzaus Kristaus, mūsų Dievo, Motina ateina čia ir klausia: „Kaip laikotės, mano brangūs draugai?“. Marija šį vakarą ateina pas kiekvieną iš jūsų ir klausia: „Ar girdi mane savo širdyje, ar jauti, kaip Mama tave myli? Aš myliu tave. Ar gali tavo širdis priimti tik vieną žodį, kad jis tavyje augtų, kad būtum panašus į mane, kad pasauliui neštum Jėzų“.

Kai grįšite namo, žmonės klaus, ką veikėte Medjugorjėje. Ar parvežėte mums ką nors? Ar mūsų šeimos bus geresnės? Ar jūsų miestas bus geresnis? Ar tiki, kad gali būti geresnis? Kai tu pasikeisi, pasikeis viskas. Kadangi tamsa tavo namuose yra tol, kol ten nėra šviesos. Kai įjungsi šviesą, visas namas bus apšviestas. Tik tikėk, kad gali būti ta šviesa, kad Dievas myli tave, kad gali būti kitoks, ir šviesa apšvies visus tavo namus, darbovietę, šalį.

Taip, Medjugorjė davė tiek daug dalykų. Apžvelgdamas visus tuos 25 metus, matau, kokie svarbūs šie Evangelijos

Geriausio linkėjimai Jums iš Toskanijos Buonconvento Italijoje

Neapsakomas karštis degina ne tik keliaujančiųjų ir nešančių Kryžių maldininkų pakaušius, bet ir vynuogienojus, alyvmedžius ir kitus žalumynus.

Tačiau, nepaisant nieko, dešimtys ir šimtai kilometrų, o jų jau susidarė 1350, pagal tiksliai dienotvarkę kasdien daugėja. Jau pereitos per keturis mėnesius šešios šalys, liko dar du mėnesiai ir viena dvi šalys. Jei Dievas ir toliau mums padės, Jūsų maldos mus lydės, spalio pabaigoje turėtume išvyti Lietuvą.

Prisimename kasdien Jus visus prie altoriaus, kur aukojame šv. Mišias. Pasimelskite ir už mus. Dėkui. Visiems geriausio sveikinimai. Viešpaties malonė visada telydi jūsų darbus, kelius ir žingsnius. Teneišgandina Jus nei lietus, nei vėjas, nei kitokios negandos. Už Jus suvalgysime ne tik po vieną vynuogę, bet ir po visą saują.

Garbė Jėzui Kristui
kun. Kazys Ambrasas, SJ

M. K. Čiurlionio „Švento Roko“ ir kt. istorija

Rasa Andriušytė

M.K. Čiurlionio „Kristus“

M.K. Čiurlionio „Kristus“ - autoriaus dovana bičiuliui Prapiesčiui, Lipliūnų kaimo valstiečiui. Tai laisva kopija, formos sprendio charakteriu (laužytos kampuotos plokštumos) ir tipažu artima Vlastimilo Hofmano, populiaraus XX amžiaus pradžios religinių temų tapytojo, praminto „lenkų Fra Angelico“, kūrybai („Skundas“, 1907, „Išpažintis“, 1906). Kokio nors tikslaus atitinkmens jam V. Hofmano kūryboje nepavyko rasti, tikriausiai tokio visai nėra buvę. Čiurlioniui V. Hofmano

kūryba galėjo būti artima siekimu daryti kuo stipresnį emocinį poveikį. V. Hofmano religinės tapybos esmė - nuteikti maldai ir kontempliacijai, susimąstymui apie gilesnes žmogaus egzistencijos problemas. Toks abstraktesnis, o kartu ir gilesnis religinių temų traktavimas, be abejo, buvo artimas ir M. K. Čiurlioniui.

žodžiai: „tikėk, melksis, kalbėkis su Dievu, mokykis melstis širdimi“. Melsdamasis nesakyk vien tik žodžius, kalbėdamas rožinį įsivaizduok šalia esant Mariją, pagaliau per dieną sukalbėk vieną „Tėve mūsų“ taip, kad savo dvasios akimis matytum dangiškąjį Tėvą ir tada kažkas įvyks. Bet kodėl mes visada tai darome netinkamu būdu? Kartojame maldas... Kodėl neleidžiame, kad būtume perkeisti? Sunkiausia su mokiniais tada, kai jie nedaro namų darbų. Sunkiausia su tais žmonėmis, kurie visada tokie patys, su tais, kurie sulaukia 50 ar 60-ties ir sako, kad nieko negalime išmokyti iš seno žmogaus.

Brangūs draugai, išgirskite, ieškokite, nes mūsų sielai nėra ribų, kai ilgimės būti kitokie, kai mokomės mylėti, kitaip melstis, kai siekiame būti geresni. Ar tikite? Ar tikite, kad išėjote iš Dievo rankų, kad Dievas tau turi didžiulį planą, ar leisi Jam tai visiškai įvykdyti?

...Tėvas laukia manęs mano mirties momentą. Jis sako: „Ateik pas mane, mano drauge, ar bėgai gerose lenktynėse?“.

Pabandykite su tų žodžių pagalba įžengti į Šventąsias Mišias. Išgyvenk jas ypatingu būdu, naujai. Neik į Šventąsias Mišias kaip į teatrą. Palikime Medjugorjė kaip mokyklą Tikėjimo, Evangelijos, kaip Marijos mokyklą. Tada tu būsi laimingiausias žmogus, nes kai kam nors neši gerų naujienų, tada tampi dar džiaugsmingesnis. Amen.
Parengė Kristina Janušaitė

Esama abejonių dėl „Kristaus“ paveikslo datavimo. P. Galaunė jį skyrė 1904-1905m. arba 1904-1906 m. laikotarpiui. Pastarosios nuomonės laikosi ir v. Landsbergis. Tiksliausiai paveikslo datavimui žinių teikia J. Čiurlionytės prisiminimai ir kai kurios Čiurlionio biografijos detalės. Sesuo Jadvyga rašo, kad įsimintinos jų kelionės pas Prapiesčius metu ji buvusi septynerių ar aštuonerių metų. Taigi, galima kalbėti apie 1905 m. arba 1906 m. vasarą, bet ne apie 1904 m. Nuo 1905 m. balandžio M. K. Čiurlionis vadovavo Varšuvos lietuvių chorui, todėl besiveičiuodamas Lipliūnų kaime prie Druskininkų jis ypač domėjosi liaudies dainomis ir užrašinėjo jas. Tad tiksliau būtų M. K. Čiurlionio „Kristų“ datuoti 1905-1906 m.

Tiksliai žinomas „Kristaus Alyvų kalne“ sukūrimo laikas - 1909 m. vasara arba ankstyvas ruduo. Šis paveikslas, tapytas tikriausiai taip pat pagal analogiją, iš aptariamųjų Čiurlionio kūrinių išsiskiria laisvesniu piešiniu, išraiškingesniu figūros siluete ir kartu patvirtina „Šv Roko“ ir „Kristaus“ šiek tiek ankstyvesnę kilmę. Ypač išraiškingas, susikaupęs besimeldžiančio Kristaus veidas. Tai pati dvasinga nuotaika atpažįstama ir drobėje „Šv. Rokas“. O „Kristui“ charakteringa labiau egzaltuota išraiška. Visuose trijuose paveiksluose pasikartoja tas pats veido tipas - prakaulus, šiek tiek atsikišusiais skruostikauliais, giliomis akiduobėmis, nuošulnia kakta, nedidele, smailia barzdele. Tipiškas Čiurlioniui ir rankų pavaizdavimas - didelės plaštakos, ilgi liesi pirštai, anatomiškai ne visai tikslus jų piešinys. „Šv. Roko“ ir „Kristaus Alyvų kalne“ paveiksluose panašia maniera nutapytos ir rūbų draperijos. Iš bendros tamsios masės tos pačios spalvos tonais išryškintos pašviestos rūbų dalys, perteikiamos apimtis ir planai. Potėpis abiejus paveiksluose gana platus, tvirtas, forma kuriama ilgu teptuko brūkšniu. Pagal šiuos stiliaus bendrumus „Šventas Rokas“ gali būti priskirtas M. K. Čiurlionio 1905-1906 m. kūrybos laikotarpiui.

TĒVIŠKĒS AIDAI

ABN 59 479 733 423

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštautienė, email: mgestautas@hotmail.com

„Tėviškės Aidai“ on the internet: <http://vytautas.mine.nu>

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45, Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$A90. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm \$4. (Please write cheques in name of „Teviskės Aidai“)

Užuojaus ir padėkos nuo \$20. Prašome čekius rašyti vardu „Tėviškės Aidai“. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

TAUTIŠKUMAS SU PILIETIŠKUMU PARANKIUI

Edmundas SIMANAITIS

(Tęsiny iš praeito numerio)

Justitia est fundamentum regnorum

Pasitikėjimas nebuvo pateisintas. To ir reikėjo laukti. Teisėjų savitvarkos mechanizmas neveikė. Nebuvo atsakyta prosocietinės orientacijos teisėjų paslaugų. Temidės tarnai šiuo atveju buvo visiškai bejėgiai. Dar blogiau - Konstitucinis ir Aukščiausiasis teismai apsiausiavo grumdami dėl viršenybės. Itin svarbioje valstybės prestižui prezidento nušalinimo byloje buvo priimti du diametraliai priešingi sprendimai: Konstitucinis - kaltas! Aukščiausiasis - nekaltas? Jokia kazuistinė sofistika neįmanoma to paaiškinti, tuo labiau pateisinti, nors mėginimų būta.

Pasigendama kvalifikuoto publicistinio - žurnalistinio tyrimo ir teisinės sistemos analizės panašaus pobūdžio renginiuose. Išėjimo specialistų dalykiškai kritiškas žvilgsnis į mūsų teisinę sistemą būtų ne tik įdomus, bet ir labai naudingas. Nesiliaujantys Seimo skandalai, sugriuvusi Vyriausybė, ne viešojo intereso, ne Lietuvos valstybės interesus ginantys teismų sprendimai smukdė piliečių pasitikėjimą teismo institucija ir kėlė visuomenėje nepasitenkinimą. Neveltui Prezidentas inicijavo teisėtvarkos reformą. Ant teisės pamatų statomos visos kitos valstybės valdymo struktūros. Darbas tęsiasi.

Svetimų jėgų grėsmės

Okupanto represinių struktūrų veikla nepriklausomoje Lietuvoje buvo formaliai sustabdyta. Žiniasklaida skelbė, kad du tūkstančiai kadrių KGB karininkų nebuvo nei apklausti, nei patraukti teismo atsakomybėn ir, net formaliai neatsiskaitę visuomenei už taktininkavimą okupantui, tapo pilnateisiais atsikūrusios valstybės piliečiais. Net ir tie, kurie tiesiogiai dalyvavo lietuvių tautos genocido operacijose. Naivu būtų manyti, kad, jie sulindę į priedangos firmas, nekelia potencialios grėsmės nacionaliniam saugumui. Kas gali paneigti, kad ši didelė grupė krizės atveju netaps Penktosios kolonos stuburu?

Vakarų Vokietijoje denacifikacijos procesas truko pora metų. Represinių struktūrų darbuotojai, nacionalsocialistų partijos funkcionieriai prarado teisę dirbti teisėtvarkos sistemoje, savivaldoje, valstybės valdymo struktūrose, švietimo sistemoje. Lietuvoje - pritrūka politinės valios imtis aktyvesnės desovietizacijos ir dekegabizacijos. Ji vyksta natūraliu būdu - pramaišiu išeina į Anapilį laisvės kovotojai, Gulago įniamiai, tremtiniai ir pirmosios kolaborantų kartos. Politikai, politologai, publicistai, filosofai vengia išsamiau gvildinti šio reiškinio tolesnę raidą ir jo įtaką visuomenės gyvenimui. Bet Lietuva įstodama į Europos Sąjungą atsinešė mišrią sovietų ir nacių okupacijos patirtį, kuri Vakarų Europai labiau reikalinga, negu ten populiarinama nacionalsocializmo patirtis.

Prarastos lietuviško kaimo vertybės

Senąjį Lietuvos kaimą okupantas griovė ir naikino sistemingai, atimdamas iš ūkininkų privačią nuosavybę: žemę, gyvulius, padargus, ištremdamas darbščiausias žemdirbius į Sibirą. Kaimas nuo seno buvo lietuvių šaknų ir tautinės savivokos puoselėtojas. Doro darbo samprata ir visuomenės moralė plaukė iš privačios nuosavybės statuso, papročių teisės ir rėmės iš kartos į kartą perduodamomis dorovinėmis vertybėmis. Kaimiečiai, prievarta suvaryti į kolūkius, kuriuos griežtai kontroliavo „partijos“ rajkomai, palaipsniui prarado asmeninės atsakomybės už savo darbą sąvoką. Rašant arba kalbant apie kaimą šio okupacijos relikto vaidmuo neturėtų būti apeinamas tylomis.

Netikras „mesijo - gelbėtojo“ poreikis

Sumaišties organizavimas Lietuvoje ir jos palaikymas, bei intensyvinimas reikiamu metu, atrodo, yra nuolatinis svetimų spectarnybų rūpestis. Tenka pripažinti, kad šis ardomasis darbas suplanuojamas nebloggerai, pradėdamas netgi sėkmingai, bet

užviršuoti jo nacionaline katastrofa dar vis nepavyksta. Gležnutė mūsų demokratija dar negeba gintis nuo provokacijų. Neverta kartoti paksogeito pamokų. Kiek įdomesnis „gelbėtojo - mesijo“ efektas, kuris brandžioje pilietinėje visuomenėje absoliučiai neįmanomas. Mūsų krašte porą kartų buvo žaidžiama ant prarajos krašto. Nesunku nuspėti, kuo tai galėjo baigtis. Scenarijai buvo lyg ir nebloggerai sudėlioti, bet vykdytojai jiems skirtu vaidmens ištempti iki galo nepajėgė. Ižūli demagogija, primestų tariamos demokratijos šampų kartojimas, papirkinėjimas rinkėjų alumi, saldinais, smulkiais niekučiais, artimiausių parankinių „ištikimybės“ užtvirtinimas (*originalo kalba - zakreplenije, rus.*) sumomis, kurios baigiasi nemažiau kaip penkiais nuliais, praranda poveikumą, jei akcija užsitiesia ir galiausiai žlunga. Tada atsiskleidžia tikrieji provokacijos tikslai ir stebėtinai paprasti „masių“ valdymo metodai.

Vargū ar reikia abejoti, kad naujų „gelbėtojų - mesijų“ būtinai rasis artimiausioje ateityje. Tuo yra kam rūpintis. Tinkamu laiku jie bus išstumti į sceną. Šis posovietinei visuomenei būdingas reiškinys prašosi įžvalgios publicisto plunksnos.

Turtuolių moralinė (ne tik!) skola visuomenei

Laisvos rinkos pranašumai, lyginant su komandine sovietine ekonomika, nepriklausomybės sąlygomis žadėjo gausų nuvorių derlių. Posovietinėje visuomenėje staigiai lobstančių turtuolių sluoksnis formavosi iš sovietinės nomenklatūros. Nė vienas sugrįžėlis iš Gulago katorgos ar Sibiro tremties netapo fabriko savininku ar dvarininku kolūkio žemėse. Kompartijos CK valia valdžiusieji valstybines įmones tapo jų savininkais, o kolūkių pirmininkai - užvaldė žemės plotus. Kuriant piliečių bendruomenę nagrinėtinas šio sluoksnio vaidmuo, būtent, kaip jie grąžina moralinę (o gal ir turto?) skolą bendruomenei, kurios turto dalį jie pasisavino ar kitaip įsigijo. Ką remia, kam padeda? Mokyklai, vaikų darželiui, Sibiro tremtiniams?.. Tokiu atveju tikriausiai iškiltų tikrų, veiksmingų, ne iš sovietmečio paveldėtų profesinių sąjungų poreikio problema. Ypač pageidautini Lietuvos patirties palyginimai su Vakarų šalių praktika.

Nesiryžtama užsimauti etikos apynasrį

Ypač reikalinga skleisti Vakarų pasaulio patirtį profesinės etikos srityje. Mat, įstatymai bei kiti teisės aktai negali aprėpti valstybės pareigūno, tarnautojo ir piliečių santykių visumos. Vakarų demokratinių šalių ir Lietuvos patirties palyginimas tiesiog būtinas visais atžvilgiais: teisiniu, moraliniu ir etikos. Sovietmečio palikimo įtaka šioje srityje ypač ženkli. Kai valstybės institucijos vadovas pasiskiria sau penkiolika kartų didesnę, nei eiliniam tarnautojui atseiktą premiją, kai nuvorių stovybos draustinuose tampa įprastiniu reikalui, kai Seimo narys akiplėšiškai apmelavęs kolegą neturi drąsos atsiprašyti, nekaltant apie valdininkų išradingumą korupcijos bruzgynuose, tai peršasi išvada ne tik apie etikos kodeksų reikalingumą, bet ir apie jų įgyvendinimo keblumus. Ats. gen. J.Kronkaitis savo pranešime „Lietuvos dabartinė padėtis ir perspektyva“ šiai temai skyrė daug dėmesio. Sudomino

(Nukelta į 8 psl)

Valstybės saugumas - ne isteriška boba

Lina Pečeliūnienė

Nuo VSD pulkininko Vytauto Pociūno žūties Baltarusijoje rugpjūčio 23 d. iki šiol nieko tikro nepaaiškėjo. Baltarusijos tyrėjai jau tą pačią savaitę paskelbė, kad tai nelaimingas atsitikimas, ir todėl net bylos neiškėlė.

Betgi tokio aukšto rango saugumiečiai, atlikę tokius sunkius ir svarbius tyrimus ir taip nuoširdžiai dirbę Lietuvos valstybei, šiaip sau iš 9-ojo aukšto nekritinėja. Lietuvos prokurorai ši tragišką įvykį tebetiria, neatmesdami ir nužudymo versijos. O kadangi jie tyrimo nekomentuoja, visuomenė, politikai ir žiniasklaida maitinasi įvairiausiomis versijomis.

Didžiausio puolimo sulaukė Užsienio reikalų ministerijos (URM) sekretorius Albinas Januška ir Valstybės saugumo departamento (VSD) generalinio direktoriaus pavaduotojas Darius Jurgelėvičius. Jie kone apšaukti Rusijos spec. tarnybų rezidentais, „klanu“, laikantį savo kumštį visą Lietuvos užsienio ir nacionalinio saugumo politiką.

Kita dalis politologų ir žiniasklaidos šiuos pareigūnus įnirtingai gina kaip didžiausius valstybininkus. Svarstoma, kad toks ir esąs Rusijos specialiųjų tarnybų tikslas: ieškodami V.Pociūno žūties priežasčių, mes patys savo rankomis sunaikinsime VSD ir iki šiol tokios sėkmingos užsienio politikos „smegenis“.

Susipriešinimas iš tiesų grėsmingas. Tuo labiau kad A.Januškos grupę ginantieji vis paleidžia į spaudą V.Pociūno asmeninio gyvenimo versijas, žėminančias šio pareigūno atminimą ir žeidžiančias jo šeimą - žmoną ir 4 vaikus. Primityviausiu būdu bandoma įteigti, neva V.Pociūnas pats kaltas, susipainiojęs tarp „labai artimų moterų ir jų paltų“.

Iškart po šios tragedijos europarlamentaras Vytautas Landsbergis prakalbo apie politinę žmogžudystę ir siūlė pradėti tyrimą nuo atsakymo į klausimą, kodėl gi V.Pociūnas buvo išsiųstas į diplomatinę tarnybą Gardine. Pasirodo, kad tas klausimas mūsų VSD - pats sunkiausias. Lenkų diplomatai stebisi: tokį tyrėją - tiesiai priešui į nasrus. Iš pradžių VSD paaiškino, neva V.Pociūnas pats panoro išvažiuoti, nes naujose jo pareigose (Gardino konsulato informacinė apsauga) - darbo 10 kartų mažiau, o atlyginimas - 2,5 karto didesnis.

Tačiau VSD vadovavęs Ekonominio saugumo valdybai V.Pociūnas buvo ne ta asmenybė, kuri eitų paskui pinigų. Atėjęs į VSD 1992-aisiais, iš esmės ir kūrė valstybės saugumo struktūrą. Pačioje pradžioje ištyrė branduolinio kuro kasetės vagystę iš Ignalinos atominės elektrinės. Paskui buvo daugybė tyrimų, kurie užkriodo kelius Rusijos specialiųjų tarnybų priedangos įmonėms užvaldyti Lietuvos ekonomiką.

V.Pociūno valdyba tyrė ir Viktoro Uspaskicho, ir Rolando Pakso bylas. Už tai V.Pociūnas buvo apdovanotas Vyčio kryžiaus ordinu. Po R.Pakso apkaltos VSD išgarsėjo kaip geriausiai Vidurio Europoje dirbanti saugumo struktūra. V.Pociūno žmona sako, kad jis „vilku kaukė“, kai buvo siunčiamas iš šalies. Kaip tik tada Užsienio ministerijos deleguotas VSD generalinio direktoriaus pavaduotoju buvo pradėjęs dirbti A.Januškos draugas D.Jurgelėvičius. Šiems strategams jau anksčiau nepatiko V.Pociūno pažyma apie 2K sutartį. Pagal tai Lietuvos ir Rusijos sutartį turėjo būti derinami geležinkelių tarifai tranzitui į Klaipėdą ir į Karaliaučį. V.Pociūnas savo pažymoje teigė, kad ta sutartis naudinga tik Rusijai, o tranzito srautus į abu šiuos uostus kontroliuos su Rusijos

specialiosiomis tarnybomis susiję verslininkai.

Puolantieji A.Januškos „klaną“ tikina, kad jis artimai susijęs su „Dujotekanos“ vadovu Rimantu Stoniu, kuris irgi tikisi „įsimontuoti“ į Rusijos siekius kontroliuoti 2K tranzitą. Iš pirmo žvilgsnio tai įtikinama versija, kodėl strategams reikėjo atsikratyti V.Pociūno. Tačiau dabar 2K sutartis pasirašyta, bet ji visai tuščia ir neveikianti. Tiesa, tranzitas vyksta Lietuvai nenaudingai. Rusija jį kreipia tik per Karaliaučiaus uostą, Klaipėda Rusijos krovinių beveik negauna. Tačiau, pasak buvusio užsienio ministro Antano Valionio, A.Januška kaip tik ir pasistengė Europos Sąjungą įtikinti, jog tranzito atkarpa į Karaliaučį negali būti liberaliai atiduota verslininkams, o turi būti mūsų valstybės kontroliuojama.

Kad triukšmo, susipriešinimo ir baisių gandų būtų mažiau, reikėtų kaip tik aiškiai ir tiksliai atsakinėti į visus klausimus. Tačiau kažkodėl A.Januškos draugai politologai net klausimus laiko grėsmingais valstybei. Priklašama, kad V.Landsbergio susirūpinimas, kodėl V.Pociūnas buvo išsiųstas iš šalies, reiškia tai, kad konservatoriškai manipuliuoja Rusijos specialiosios tarnybos. Užpultas ir Jurgis Razmas, paklauses, ar teisėtai diplomatas D.Jurgelėvičius deleguotas į VSD. VSD vadovai kažko baisiai sutrikę ir elgiasi visai netinkamai. Iš pradžių aiškino, kad po reorganizacijos VSD panaikino V.Pociūno vadovaujamą valdybą, paskui D.Jurgelėvičius pripažino, kad reorganizacijos nebuvo. VSD aiškino, kad V.Pociūnui siūlytos įvairios pareigos ir Lietuvoje, ir Briuselyje, ir kitur. Bet paskui paaiškėjo, kad rinktis šis pareigūnas galėjo tik Gruziją arba Baltarusiją.

Galų gale įpykęs D.Jurgelėvičius „Ekstros“ žurnalui drėbė: „Ir jei toliau vyks visos šis knaisiojimas po tuos kaulus, tai ten išlįs tokių dalykų, kurie garbės visam šitam reikalui tikrai nepridės“. Jau vien dėl tokių žodžių, primenančių šantažą ar grasinimą, VSD vadovo pavaduotojas turėtų atsistatydinti.

Beje, po tų žodžių spaudai pakištos baudžiamosios bylos detalės apie V.Pociūno bute Gardine rastus moteriškus paltus.

VSD vėliau ima elgtis tarsi būtų išprotėjęs. Ketvirtadienį paskelbia grėsmingą pranešimą. „Stebėdami šiandienos tendencijas, viešas diskusijas bei bandymus įvelti VSD ir URM į politikavimą, norėtume informuoti visuomenę apie naujai ruošiamas ir gerai finansuojamas naujas „juodašias“ informacines atakas ir viešųjų ryšių akcijas, kaip kerštą už valstybės institucijų vaidmenį pateikiant kalvinimus vienam iš Lietuvos politikų, pasislėpusių Maskvoje“, - rašoma VSD pareiškime.

Na, gal ir gerai, kad VSD informuoja visuomenę apie būsimas „informacines atakas“ iš Rusijos. Bet mes ir taip prisimename pažadus diskredituoti Lietuvą iš Viktoro Uspaskicho laišku „Darbo partijos draugams ir išdavikams“.

VSD užduotis lyg ir būtų užkirsti kelius tai gerai finansuojamai atakai ir galbūt skelbti, kokie leidiniai ir kokios publikacijos yra tos atakos vaisiai. Ką reiškia VSD įspėjimas apie „bandymus įvelti URM į politikavimą“? Juk politika ir yra šios ministerijos funkcija. O VSD į politikavimą niekas neįvelia, jis pats kažkodėl ima politikuoti savo pareiškime užsimindamas apie „šiandienos tendencijas, viešas diskusijas“. Tai ką - VSD jau bandys uždrausti viešas diskusijas? Tokie netinkami riksmas tik stiprina įtarimus, kad kažko baisiai išsigandęs ne tik A.Januškos draugas D.Jurgelėvičius, bet gal ir KGB rezervo pažeistas pats VSD vadovas Arvydas Pocius.

(Nukelta į 8 psl)

ŽALIUOJANTI TAUTOS MEDŽIO ŠAKA PRAŠO DĖMESIO

Naujoji Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkė Regina Narušienė PLB XII seime vienareikšmiai ir ambicingai pareiškė: „Mes ne išėiviai - mes užsienyje gyvenantys lietuviai!“ Kai kurios mintys, man regis, yra itin aktualios tiek čia Lietuvoje, tiek ir užsienyje gyvenantiems tautiečiams (žr. „Draugas“, 2006-09-05).

Lietuvos žiniasklaidoje vienaip ar kitaip nenuityla balsai apie jaunimą išvykusį ir tebeišvykstantį užsienį skalesnės duonos ieškoti. Tie balsai dažniau pagiežingi, kritikuojantys visų lygių valdžią už tai, kad mažokai rūpinamasi jaunosios kartos užimtumu, ir kur kas rečiau analizuojamos tikrosios šio reiškinio priežastys. Ponia R.Narušienė mano, kad „šiandieną yra svarbu įtraukti tuos naujus imigrantus, kurie dabar apleidžia Lietuvą, kad būtų galima suprasti juos ir jų poreikius“ ir teigia, kad naujoji bendruomenė skiriasi nuo senbuvių, tačiau „galima atrasti ne tik skirtumų, bet ir daugelį dalykų, kas mus sieja. Tai kaip tik ir reikia išryškinti mūsų veikloje. Tą mūsų beveik naująją bendruomenę reikia daugiau ir prasmingiau susieti, ir praplėsti jos veiklą. Kadangi užsienyje gyvena apie milijonas lietuvių, o tai beveik trečdalis tautos, ir Lietuva tikrai daug ką praras, jeigu mes neišlikime lietuviškas.“

Tai sveikintina iniciatyva. Tenka pripažinti, kad tokio susirūpinimo mūsų išvykėlių likimu stinga kai kuriems mūsų politikams ir atsakingiems pareigūnams. Tebesame lėtai sveikėjanti posovietinė visuomenė. Po nepriklausomybės atkūrimo sovietinės partinės ir ūkinės nomenklatūros nemelė pasitraukusiems nuo bolševikinio teroro tautiečiams dar neišnyko. Nomenklatūra, perėmusi daugelį valstybės valdymo svertų, vengia ne tik konkurentų.

Išėivijos senbuvių bendravimas su naujaisiais emigrantais turi ir politinį pamušalą. Lietuviškas ugnis išėivijoje liepsnojo visą okupacijos metą. Tėvynėje ta ugnis buvo slopinama negailėstingai, žiauriai ir, ko niekada nederėtų pamiršti, purvinant ir niekinant tautinės- pilietinės savimonės reikšėjus: laisvės kovotojus, valstybininkus, patriotus, disidentus. Dabartinė išėivija, net ir gerokai paprusinta aukštaisiais mokslais, tokio pilietinės savimonės ir savigarbos lygmens, kaip praėjusio amžiaus penktojo dešimtmečio pasitraukėliai negalėjo turėti ir ne dėl savo kaltės.

PLB vadovė mano, kad „per šešiolika nepriklausomybės metų, nors ir gyvenant Vakaruose, Lietuva dar neturėjo užtektinai laiko subręsti ir įtvirtinti demokratinį principų. Iš dalies ir mes galime prie to proceso prisidėti, bet mūsų pagrindinis tikslas yra išlaikyti užsienyje gyvenančių lietuvių tautiškumą.“

Po Pirmojo pasaulinio karo atsikūrusios Antrojejoje Respublikoje per šešiolika metų buvo pasiekta labai daug ugdant sąmoningą valstybės pilietį. Šeima, Mokykla, Bažnyčia buvo kertiniai visuomenės moralės ramsčiai. Nūdien madinga kai kuriems politologams peikti tuometinį autokratinį režimą. Jie tai daro atkartodami Kremliaus tekstą, atmesdami bolševikinio skambesio epitetus: „kruvinas, fašistinis, smetoninis, kontrevoliucinis“. Negiriant ir nepeikiant tuometinio autokratinio režimo, labai naudinga prisiminti kokių apsuptyje tuomet gyveno ir kūrė savo valstybę Lietuvos žmonės. Estijoje, Latvijoje, Lenkijoje egzistavo tokie patys autokratiniai režimai, o pastarojoje dargi - agresyvaus antilietuviško pobūdžio. Sovietijoje ir Reiche - viešpatavo totalitariniai režimai, vykdė antihumanišką, atviros neapykantos politiką, kurios pasekmė - genocidas.

Posovietinė Lietuva jau septynioliki metai gerokai klupinėdama, kapstosi iš sovietmečio palikimo ir kuria Vakarų demokratijos principais grindžiamą Trečiąją Respubliką. Okupacijos metais tautinė Mokykla buvo sunaikinta iki pamatų, Bažnyčia gerokai nuvarginta nuolatinių persekiojimų, Šeimos pamatai išklabinėti. Ano meto jaunimas entuziausiai ėmėsi valstybės atkūrimo veiklos visose srityse. Dabartiniam jaunimui entuziazmo netrūksta taip pat, bet

jis kitoks, jo vaidmuo savivaldoje ar valstybės valdyme turėtų būti reikšmingesnis. Jaunimo peikti, smerkti ar kaltinti negalima, nes jis vienintelis - mūsų. Jam priklauso Valstybės ir Tautos ateitis. Todėl PLB nuostata: „kurti naujas bendruomenes, kurti lietuviškas mokyklas ir įvairias lietuviškas išlaikymo programas“ yra viliojanti ir palaikytina. Ir ne tik todėl, kad „išliktume lietuviškas - šliktume Lietuvos dalimi“, bet ir siekiant padėti emigravusiems jaunuoliams perimti Vakarų demokratijos vertybes su tikslu jas perkelti į Lietuvos gyvenimą. Tokios pastangos kartu su Respublikos atitinkamomis žinybomis ištikrųjų galėtų būti kryptingos ir veiksmingos.

Vertas išskirtinio dėmesio R.Narušienės pasiūlymas „palaikyti geresnius ir prasmingesnius ryšius su Užsienio lietuvių, o ne Tautinių mažumų ir išėivijos departamentu. Arčiau žemos būtų, kad už Lietuvos ribų gyvena užsienio lietuviai, o ne išėiviai iš Lietuvos. (...) Todėl siūlyčiau šį departamentą pavadinti Užsienio lietuvių departamentu ir jokių būdu nesujungti mažumų su Išėivijos departamentu.“

PLB vadovė taikliai pastebėjo, kad „vienas iš jų yra lietuvių tautos dalis, gyvenanti užsienyje, o kiti yra kitų tautų žmonės, gyvenantys Lietuvoje ir ieškantys savojo identiteto. Kaip gali surinkti į vieną departamentą programą, kurios turi tiek daug skirtumų jas sprendžiant. Užsienio lietuviai bando išlaikyti lietuvišką „aš“, gyvendami svetur, o kiti: lenkų, rusų, čigonų, vokiečių mažumos tą bando daryti Lietuvoje. Nėra nieko bendro.“ Tikriausiai bus rastas abiem pusėm priimtinas sprendimas. Poreikis akivaizdus - milijonas tautiečių užsienyje!

Ne mažiau svarbus ir kitas p.R.Narušienės pasiūlymas: „Reikia sukurti tarybą, kurioje būtų atstovų ir iš užsienio bendruomenių.“ Nekelia abejonių, kad tik tokios sudėties taryba galėtų produktyviai dirbti. Kita vertus, pats pasiūlymas kelia prisiminimų iš Atgimimo pradžios laikų. Tada tiek Sąjūdžio terpeje tiek ir užsienio lietuvių bendruomenėje gyvavo nuomonė, kad atkūrus nepriklausomybę, daugelis aukštos kvalifikacijos specialistų, tautiečių sugrįš į Tėvynę ir dalyvaus valstybės atkūrimo darbuose. Ne šio straipsnio tema nagrinėti priežastis, kodėl taip neatsitiko, tačiau, viena, bene svarbiausiąją neprošal priminti.

Kremlius greitai įsitikino, kad Lietuvos Sąjūdžio vadovavimo jokiais demagogijomis perimti nepavyks. Brutalią jėgą pavartoti tuomet buvo labai neparanku. Vakarai buvo pakerėti SSRS prezidento Gorbačiovo kalbų apie „perestrojkos“ panacėją. Smurtas, žudynės, kaip įprastinis metodas, šiuo atveju būtų sukėlus nepageidautiną šoką. Kurį laiką ne tik sovietiniams ekonomistams, ūkiniams vadovams, bet ir Vakarų lyderiams buvo pudrinamos smegenys, teigiant kad tos pačios sudėties genseko valdomam CėKa pavyks bankrutuojančią sovietų ekonomiką perorganizuoti į neva efektyvesnę „perestrojkinę ekonomiką“, o ši, peršokus savo bambą, nušluostys nosį supuvusio kapitalizmo rinkos ekonomikai. Šiuos „brandaus socializmo“ (buvo belikęs tik vienas žingsnelis iki komunizmo pergalės) ne mažiau „brandžius paistalus“ dėsningai užviršavo sovietų imperijos krachas.

[sisiūbavus Atgimimui Kremlius gerokai pakeitė užduotį - atkūrus Lietuvos Respublikos nepriklausomybę paleido sukurti „prichvatizavimo“ mechanizmą, kurio tikslas buvo elementariai paprastas. Visas valstybės, taigi ir iš gyventojų okupacijos metais atimtas turtas, valdomas kompartijos paskirtų patikėtinųjų, turi pereiti pastarųjų asmeninėn nuosavybėn. Užduotis buvo įvykdyta. Remdamiesi Vakarų demokratijos patirtimi išėivijos sugrįžėliai teisininkai, ekonomistai, vadybininkai būtų sudarę labai rimtą

Informacija iš Argentinos apie „Ecos de Lituania“.

„Ecos de Lituania“ gavo naują premiją

Radijo programos laimėtojai

Lietuviškai radijo programai „Ecos de Lituania“ („Lietuvos aidai“) rugpjūčio mėnesio 4 d. Chaco provincijoje, Resistencia mieste buvo įteikta „Dorada“ („Dorado“) premija už geriausią 2005-2006 m. Argentinos radijo programą kitataučių bendruomenių kategorijoje.

„Ecos de Lituania“ ir toliau skina laurus įvairiuose konkursuose tiek Argentinos, tiek įvairiose lietuviškose organizacijose. Be to, ji reprezentuoja Lietuvą visoje Argentinoje, siekia, kad visi žinotų kas yra mūsų brangi Lietuva. Taip pat atstovauja mūsų miestą (Berisso), kaip „Imigrantų provincijos sostinę“, kur jau nuo seno gyvena gausi ir aktyvi lietuvių bendruomenė.

Laidos prisistatymas ir apdovanojimas bei šventinė vakarienė įvyko „El Castillito“, Chaco provincijos banko pastatuose, stebint nemažam būriui žiūrovų.

Bendruomenių kategorijos sąrašas buvo: „Račces de España“ - „Ispanijos šaknis“ (AM Melody - Lanús - Buenos Aires.); „Girasoles del Volga“ - „Volgos saulėgrąža“ (FM Municipal - Mar del Plata - Buenos Aires.); „La Voz del Ckrculo italiano“ - „Italų ratelio balsas“ (FM Ayacucho - Buenos Aires.); „La Senda de los galeses - „Velsiečių takas“ (FM Convivencia - Trelew - Chubut) ir „Ecos de Lituania“ (FM Difusión - Berisso - Buenos Aires.)

Ši premija skirta pirmą kartą, tačiau finale dalyvavo net 153 programos iš visos Argentinos.

„Ecos de Lituania“ veikia jau 29 metus ir šitas pavadinimas yra labai svarbus Argentinos Lietuvių Bendruomenei, kadangi Ceferino Iujnevich Juknevičius net 25 metus vedė „Ecos de Lituania“.

kliūtį „prichvatizacijos“ šėlsmui. Jie nebuvo įsileisti. Tokios mąstysenos relikvijų šių dienų valdininkijoje dar gana daug.

Labai sudomino mintis apie švenčių bei atmintinų dienų organizavimą ir jų bendrą šventimą. Tai ne tik aktualus, bet ir skaudus klausimas. Štai, apie spalvingą šiais metais vykusią dainų šventę Čikagoje Lietuvos žiniasklaidoje buvo labai nedaug informacijos. Tai tik vienas mažutis pavyzdėlis.

Tikriausia pačiu laiku užsiminta ir apie Valdovų rūmų paskirtį. „Valdovų rūmai nėra atstatomi tik kaip muziejus, nes tie rūmai yra valstybingumo simbolis. Žmogus, ar jis būtų mūsų tautietis, ar užsienietis, įėjęs į tuos rūmus, turėtų jausti, suvokti ir matyti, kas buyo ir kas yra mūsų Lietuva. (...) Kadangi mes, užsienyje gyvenantys lietuviai, esame mūsų tautos dalis, todėl ir turime teisę dalyvauti planuojant Lietuvos valstybingumo simbolį.“

Čia ir pridurti nėra ką. Bėlieka tikėtis, kad rasis kompetentinga valdžios ausis, gebanti išgirsti užsienyje gyvenančių tautiečių balsą.

Edmundas Simanaitis

Reikia pabrėžti, kad p. Juan Martėn Daujotas, Lietuvos Garbės konsulas Argentinoje, p. Arvydas Naujokaitis, LR Ambasados Argentinoje patarėjas, bei LR konsulatas Venesueloje paskelbė šią programą kaip „Kultūros paveldą“. Dabartinis mūsų miesto meras, p. Enrique Slezack, šią programą įtraukė į „Municipalinio paveldo“ sąrašus, o kaip „Visuomenės paveldas“ programa buvo įvertinta Brazilijos Lietuvių Bendruomenės. Taip pat Tautinių mažumų ir išėivijos departamentas prie LR Vyriausybės šią programą pažymėjo specialiu apdovanojimu.

„Ecos de Lituania“ prodiuseriai: Isabel Kalvlytė Fourment, Juan José Fourment ir vedėjas Juan Ignacio Fourment Kalvelis. Visi tarnautojai: Fabian Meschini, Raši Petronis, Ana Semenas, Valentina Bukauskas de Pėrsico, Juan Klimaitis, Mirta Cečis, Alexis Griška, Damiėn Romaniuk, Pedro Glem*a, Alfonso Markus, Irene Andrunavičius, Carlos Forte, Virginia Petronis.

Be to, šiais metais turime korespondentų iš viso pasaulio, kurie praneš apie įvairias Lietuvių Bendruomenės žinias ir vieną žurnalistę iš Lietuvos nacionalinio radijo - Gabiją Lunevičiūtę, informuosiančią apie naujienas iš Lietuvos. Naujienas iš Brazilijos mums pranešines Adilson Puod*ianas, o iš kaimyninio Urugvajaus - Jorge Ivanaukas.

Mūsų kontaktai yra ecosdelituania@yahoo.com.ar; info@ecosdelituania.com.ar. Mūsų prodiuserių telefono numeris (namų telefono) +54 221 464 1483. Radijo stoties telefono numeris +54 221 464 3940.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis
„ECOS DE LITUANIA“ vedėjas
ecosdelituania@yahoo.com.ar
info@ecosdelituania.com.ar
www.ecosdelituania.com.ar
Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos
Valdybos (PLJS) Pietų Amerikos
atstovas

Graži meniškai premija

“Su nuostaba žvelgiam į Tave”

“Žolinė” Adelaidės šv. Kazimiero parapijoje

E. Varnienė

Nenuostabu, kad Marijos garbinimas lietuvių, tai yra gyva išraiška Jos pagelba, gerumu ir Jos pasitikėjimu, nes jau nuo neatmenamų laikų lietuviui yra žinoma, jog tai negirdėtas dalykas, kad Marija neišgirstų žmogaus. Jos vertybė - Marija su kūnu paimta ir šviečianti danguje, žada ir teikia vilties ir mums po mirties išvysti Jos Sūnų ir visą Jo didybę.

Adelaidės Katalikių Moterų Draugijos narės nuoširdžiai myli ir garbina Dievo Motiną Mariją ir kiekvienais metais, nes tai yra ir jų organizacijos metinės, iškilmingai pasiruošia šiai šventei.

Bažnyčioje, prieš pamaldas - Rožinis - tai mūsų prašymai, intencijos, nes Lietuvai dar taip visko reikia: “Marija, padėk mūsų žmonėms gražiai sugyventi, saugok jaunimą nuo paklydimų, duok valdžios asmenims išminties”... Birutė Budrienė praveda rožinį, o po kiekvienos paslapties Dr-jos narės meldžia Dievo Motinos pagalbos, globos - “Tu melsk už mus, kad meilės ugnyje atgimtų Viešpačiui tauta nauja.”

Prieš Mišias S. Čiplienė ir D. Becker, nešinos pintine žolynų, ateina prie altoriaus ir kun. J. Petraitis gražia malda žolynus pašventina. Visi tapome apdovanoti kvapniais žolynais, ir mintys automatiškai jau skraido Lietuvoje, aplanko Šiluvą, kur Švenčiausioji Mergelė Marija Šiluvos laukuose pasirodė piemenėliams, skrenda į Aušros Vartus - “Marija saugok ir globok Lietuvą ir toliau”, toliau į Kalvariją, Pažaislio ir Trakų Dievo Motiną - melddami taikos dvasos visam pasauliui. Aušros Vartų Marija, Katalikių Moterų Dr-jos vėliavoje liūdnam žvelgia į mus, kai

daugelio žvakučių šviesoje choras, vad. J. Pociaus, švelniai gieda Marijos garbei pasirinktas giesmes.

Kun. J. Petraitis atnašauja Mišias, pirm. S. Vasiliauskienė skaito lekciją. Visi klausomės kun. Klebono pamokslo, kad per Mariją Dievas išaukštino moterį, nes vienintelė su kūnu buvo paimta į dangų. Po Mišių visi esantys bažnyčioje buvo pakviesti į salę pasivaišinti ir pabendrauti. Kruopščiosios mūsų Dr-jos moterys gražiai pavasariškai visus nuteikė suruoštomis puikiomis vaišėmis. Po trumpos maldos, gaivinamės įvairiais gėrimais ir skanėstais, užsimezga gyvos kalbos ir juokai. Vėliau, V. Baltutis, parapijos Tarybos pirmininkas, pasveikina visų vardu Moterų Dr-ją, jos 46-tame gimtadienyje, palinkėdamas joms specialios Dievo malonės už jų pasišventimą, darbštumą ir parapijos “pulso” išlaikymą. Atsirado dar vienas sveikinimas: Judita Nekrošienė, nešina didžiule gėlių puokšte, paaiškino, kad turime dar vieną gimtadienį, ir tai yra pirmininkės Salomėjos Vasiliauskienės, kuri gimė per Žolinę. Ją sveikino ir kunigas Juozas Petraitis ir visi salėje giedojo Saliomėjai “Valio, valio, valio, Ilgiausių Metų Jums Valio”. O Saliomėja, savo padėkos kalboje prisipažino, kad ši veikla su Katalikių Moterų Draugija yra jos “antras gyvenimas”.

Švenčiausioji Marija, sutek sveikatos ir duok jėgų šios Draugijos moterims kad jos, sekdamos Tavo pavyzdžiu ir kantrumu, mylėdamos ir garbindamos Tave, dar ilgai laimingai ir gražiai darbuotųsi Tavo Sūnaus vynuogyne.

Žinios iš Gold Coast, Queensland

Nepriklausomybės šventėje - š.m. Vasario 16-tąją

Šiais metais, gegužės mėnesį, Gold Coast lietuvius aplankė visuomeninė Birutė Prašmutaitė iš Melbourn. O vėliau, grįžusi į namus, apie Gold Coast lietuvių gražiai pakalbėjo per Lietuvių Radijo valandėlę, antradienį, per 93.3 FM.

Į Coolangattą persikėlė, žiemos mėnesiams atėjus, Janina Čiuonvienė ir energingai prisideda prie mūsų veiklos renginių, nežiūrint, kad nelaimingai krito pakeliui į Melbourn aerouostą.

Ateityje dar įvyks suėjimas - tai Kalėdinę gegužinę, trečiadienį, gruodžio 6 dieną, 12 val. Cascade Gardens, Gold Coast Highway, Broadbeach.

Juozas Songaila - seniūnas
<http://www.brisbanelithuanians.com>

Rugpjūčio pabaigoje Melburno jaunimas turėjo savaitgalį Falls Creek. Sniego buvo daug, todėl visi buvo patenkinti kelione.

P. Birštono nuotraukos

To the Australian-Lithuanian Community and its Organisations

Following the successful publication *Lithuanian Artists in Australia 1950s-1990s*, we now have the opportunity to publish another important book by Dr Genovaitė Kazokienė. The new book is a study of prominent Lithuanian painter and composer Mikalojus Konstantinas Čiurlionis.

In 1983 Dr Kazokienė's study of M.K. Čiurlionis was judged by the World Lithuanian Committee to be an outstanding work offering new insights into the relationship between Čiurlionis' music and painting.

The publication of this important art work is long overdue, and members of the Lithuanian Community in Australia now have the opportunity to facilitate its publication. You can help by contributing to the *Dr Genovaitė Kazokienė's Art Foundation Fund* managed by *Australian Lithuanian Foundation* and its Director Algis Šimkus. Cheques can be addressed to *ALF Dr Genovaitė Kazokienė's Art Foundation*.

Every contribution will be acknowledged in the published book, which will stand as a permanent testimony to Dr Kazokienė's unique contribution to the Lithuanian Community worldwide.

Yours faithfully
Prof Ron Adams

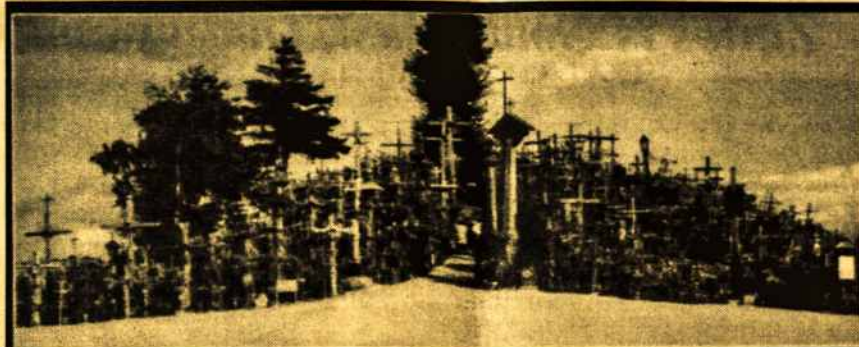

RAŠOTE TESTAMENTĄ?

Skirkite dalį “Tėviškės Aidams”!

Mintimi šventa ten investuokite save, kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudos “Tėviškės Aiduose”!

Gerbiama ponia Redaktore,

Š.m. antradienį, rugsėjo 12 dieną Australijos ABC televizijos stotis parodė įdomią programą apie visų lietuvių pasididžiavimą - Kryžių Kalną.

Pats kalnas ir apylinkė buvo nufilmuoti meniškai. Iš arti matėme kryžių iš Australijos, matėme liūdnu asmeniškų įrašų bei kitų detalių. Mūsų šventovės kryžiai, maži ir dideli, buvo parodyti su pagarba, pavieniai ir grupėmis. Matėme maldininkus, liaudies dievdarbį.

Programos komentatorė tiksliai nupasakojo Kryžių Kalno praeitį ir paminėjo, kaip Sovietai žiauriai žudė mūsų tautą. Žodžiu, apie 20 minučių ilgumo filmas buvo dailus ir neiškraipytas; vertas parodyti kitiems.

Tik vienas kabliukas: įvairiose filmo vietose vyko pasikalbėjimai su lietuviais ir jie visi, išskyrus vieną moterį, kalbėjo rusiškai! Kodėl? Ar filmo gamintojai jiems liepė kalbėti buvusio Lietuvos okupanto kalba? O gal mūsų tautiečių sprendimas - gal jie patys gėdijasi savo gimtosios kalbos? Ar gal yra dar kokia kita priežastis?

Ponia Redaktore, malonėkite susisiekti su savo kolegomis - redaktorais Vilniuje ir Šiauliuose. Paprašykite jų, kad jie pasiteirautų ir sužinotų atsakymą į šiuos klausimus. Kitaip australai ir kiti svetimtaučiai pradės galvoti, kad Lietuvos gyventojai jau nebemoka kalbėti lietuviškai.

(dr) Algimantas Taškūnas

Laiškai Redakcijai

RE: FOREIGN CORRESPONDENT
SEGMENT ON LITHUANIA'S - HILL OF CROSSES AT ŠIAULIAI.
SCREENED ON THE ABC - TUESDAY, 12 SEPTEMBER, 2006

Dear Unit Manager,

It was with great joy and anticipation that our family and friends waited to view the above listed program. At long last, we thought, people will get to see something really remarkable. For so many years, since their incorporation into the Soviet Union, Lithuanian Catholics had kept up a fight to secure the rights of religious believers. And, despite overwhelming support from the Lithuanian population, who had signed protest petitions by the thousands, their campaign remained quite unknown until recently. Since regaining her independence, much more is now being learnt about this extraordinary country.

We assumed that one of the aims of your program was to enable the Catholics of Lithuania to present their case to the world in their own beloved language, their own words. Sadly, this did not happen. Why on earth did you present almost the entire program in Russian? (With English sub-titles). The language of the occupiers? The language of the atheists who desecrated the hill and crosses? That's not only insulting. That's tragic!

It would be like presenting a program about Palestine, with the Palestinians speaking only Yiddish. Or a program about Israel with Israeli's speaking only Arabic.

The Hill of Crosses, this remarkable hill, known as "Lithuania's Golgotha," epitomises the unyielding attachment of the Lithuanian people to their religion. Despite persistent desecration, the crosses continued (and continue) to rise.

It would not suffice to explain that you presented the program that you received. You have a responsibility on the point of view that is presented, especially when it deals with such a sensitive and emotional issue as using the language of the occupiers.

Kindly, don't do it again!

Nijolė J. Šalkūnas

Pakalbėkime apie sveikatą...

Reabilituotis po krūties vėžio gydymo lengviau, kai psichologiškai palaiko likimo draugės

Lietuvoje kasmet diagnozuojama daugiau nei 1300 susirgimų krūties vėžiu. Tai dažniausia moterų onkologinė liga mūsų šalyje. Medikai tvirtina, kad laiku diagnozavus krūties vėžį, galima išgelbėti daugiau nei 90 procentų šia liga sergančių moterų. Po gydymo moterims reikia reabilitacijos, psichologinės pagalbos, kurią atranda bendrijose, į kurias susibūrusios sergančiosios krūties ligomis.

Reikia psichologinės pagalbos

Onkologinė liga neretai išmuša iš dvasinės pusiausvyros. Nemažai daliai moterų, kurioms diagnozuojamas krūties vėžys, reikia psichologinės pagalbos, o po gydymo reikia reabilitacijos, dvasinės pusiausvyros atstatymo.

Ką jaučia, su kokiais sunkumais susiduria moteris, kuriai diagnozuotas krūties vėžys, geriausiai žino tai jau patyrusios likimo draugės. Moterys, sergančios krūties ligomis, buriasi į bendrijas. Viena tokių - Kauno apskrities moterų sveikatos draugija "Alma", vienijanti apie 80 moterų.

"Krūties vėžiu sergančioms moterims dar labai trūksta visuomenės supratimo ir palankaus požiūrio, - teigia "Almos" pirmininkė Regina Malžinskienė. - Moterys nejaukiai jaučiasi, nedrįsta nusirengti paplūdimyje, nes sulaukia smalsių, nustebusių žvilgsnių, kartais nemalonių pastabų apie krūtinę. Jei fiziškai pasveikstame po

operacijų ir gydymo, tai morališkai dažnai liekame sužlugdytos".

"Almos" narės bendrauja, palaiko viena kitą, užjaucia. Savo patarimais, šiltais žodžiais stengiasi padėti ir toms, kurių dar tik laukia operacija ir ilgas gydymas.

Reikia kreiptis laiku

Atsiradę pokyčiai krūtyse - skausmas, nelygumai, spenelio deformacija ir kt. dar nereiškia, kad tai jau krūties vėžys. Tai dažniausiai gerybinė krūties liga - mastopatija, tačiau diagnozuoti tiksliai gali tik gydytojai specialistai. Didesnė tikimybė susirgti krūties vėžiu toms moterims, kurių šeimos šia liga sirgo motinos, seserys ar kitos giminaitės.

Meno terapija padeda įveikti ligą

Pagrindiniai krūties navikų diagnostikos būdai - apžiūra, ultragarsinis tyrimas, mamografija, aspiracinė punkcija. Lietuvoje jau keletą metų vyksta krūties vėžio prevencijos projektas "Nedelsk". Jis skatina moteris pasitikrinti, ar jos neserga vėžiu, informuoja apie šios ligos profilaktiką, sudaro galimybes nemokamai pasitikrinti.

Nustatoma daugiau ikivėžinių susirgimų

Onkologinių susirgimų prevencijai ir profilaktikai skirtos trys iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto finansuojamos prevencinės profilaktikos programos. Viena jų - atrankinės mamografinės patikros dėl krūties vėžio.

Kaip informavo Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) Ryšių su visuomene skyriaus specialistė Laura Šebekienė, ši programa skirta 50-69 metų amžiaus moterims. Numatoma, kad per 5 metus bus patikrinta daugiau kaip 60 proc. šio amžiaus Lietuvos moterų.

Programai įgyvendinti pernai buvo skirta 1,5 milijono litų, šiemet lėšų padidinta iki 2,5 milijono litų. Pagal programą mamografijos tyrimas jau atliktas daugiau kaip 23 tūkstančiams moterų.

Pradėjus intensyviai vykdyti profilaktines programas, pastebimi teigiami pokyčiai. Vėžio registro duomenimis, pernai pirmą kartą Lietuvoje ikivėžinių susirgimų nustatyta daugiau nei vėžinių.

Violeta Gustaitytė, "Kauno diena"

FOR MORE INFORMATION
www.geelonglithuanians.com
All tickets available at the door

XXIV AUSTRALIAN LITHUANIAN CULTURAL AND SPORTS FESTIVAL 2006

DECEMBER 27TH TO JANUARY 1ST

Highlights include:

- *Opening Ceremony - Dec 27th
- Choirs Concert - Dec 28th at GPAC
- Music/Literature Afternoon & Youth Talent Night - Dec 29th
- *Folk Dance Concert - Dec 30th
- *Closing Ceremony & New Years Eve Ball - Dec 31st
- *Sporting Events - Dec 27th- Dec 31st
- Folk and Art Exhibitions - Dec 27th- Dec 31st Virginia Todd Hall

*AT THE GEELONG ARENA

Pastaba *Closing Ceremony vyks Geelong Arena, o *Naujų Metų Ballius vyks Geelong West Town Hall.

Pranešimas dėl LR Generalinio konsulato darbo laiko

Lietuvos Respublikos Generalinis konsulatas Melburne nuo 2006 m. liepos mėnesio dirbs ketvirtadieniais nuo 9.00 val. iki 17.00 val.

Konsuliniais klausimais prašau skambinti Rasai Imbrasienei ketvirtadieniais telefonu (03) 9819 5515.

Andrius Žilinskas
Lietuvos Respublikos Garbės generalinis konsulas

Melbourno Lietuvių Klubo metinis susirinkimas

įvyks sekmadienį, rugsėjo 24 d., 1.30 val p.p.

Kviečiame visus narius dalyvauti.

Melbourno Lietuvių Klubo valdyba
info@lithuanianclub.com

Pranešimas

Gyvojo Rožančiaus Būrelio Metinis Susirinkimas įvyks š.m. spalio mėnesį, 7 dieną, 12 val. Parapijos Namuose (šeštadienį).

Pradėsime šv. Mišiomis ir baigsime suneštine kavute.

Maloniai kviečiame visus narius ir prijuočiančius dalyvauti.

Valdyba

Pensininkų Dėmėsiui

Š.m. spalio mėnesį, 10 dieną, antradienį, 11 val. pensininkai renkasi pietums į Lietuvių Namus.

Kviečiame visus narius dalyvauti.

MLPS Valdyba

Aukos "Tėviškės Aidams"

E. Tugaudis \$5, H.A. Petrauskai \$20.

A. A. Vladas Morkys - palikimas - \$2000.

Dėkojame a.a. Vlado Morkio šeimai už \$2000 palikimą "Tėviškės Aidams". Mes liekame melstis jam dangaus karalystės. Te ilsisi V. Morkys Dievo Tėvo namuose.

Redakcija

XXIV AUSTRALIAN - LITHUANIAN CULTURAL & SPORTS FESTIVAL
2006

LITHUANIAN GEELONG COMMUNITY INC.

Pettit Park · Beauford Avenue · Bell Post Hill
PO Box 45 North Geelong 3215
Phone 03 5278 7563
ABN 22 746 677 391

Sportininkų dėmėsiui

To register for any event of the sporting field, the player must go through their own Australian Lithuanian Sports Club and must be a financial member. Registration for the Sporto Šventė is on the 26th at Pettit Park from 10am onwards. During this time "Vytytis" will be collecting registration fees and issue the Šventė itinerary and show bag – just like any other svente

DAINOS IR LITERATŪROS POPIETĖ

Dainos ir Literatūros Popietė įvyks gruodžio 29d., 2006, 1.30 val p.p. Lietuvių Namuose, Pettit Park, Beauford Avenue, BELL POST HILL.

* Popietėje dalyvaus Australijos Lietuviai pasižymėję literatūros ir muzikos srityse.

* Muzikos dalyje solistai bei grupės atliks klasikinės, liaudies ir populiaraus stiliaus dainas.

* Išgirsite poetus ir autorius skaitant

savo ir kitų kūrinius.
* Apie dalyvius bus pranešta vėliau.

Popietės komitetas: Stasė Lipsys,
Aldona Scano,
Tom (Romas) Zenk

Dėl papildomos informacijos
prašom kreiptis:

Tom (Romas) Zenk.

Tel: 03 – 5221 7530

E-mail:

ritz@pipeline.com.au

Folk Dancing co-ordinator:

Loretta Tigani

cldti@yahoo.com.au

Art Exhibition Organizers:

Algis and Sue Kisielis

Song Festival Co-ordinator:

Mrs Aldona Scano

Friends of Lithuanian Ballet
Co-ordinator:

Mrs Jovita Starinskas

Youth Concert and Dance
Co-ordinator:

Miss Lee-Anne Koszela

Australian Lithuanian
Communities Delegates

Convention Co-ordinator:

Mr. Kajetonas Starinskas

Song Festival Administrator:

Mrs. Stasė Lipsys

lipsys@dodo.com.au

Afternoon of Music and Word
co-ordinator:

Mr. Romas Zenk

ritz@pipeline.com.au

Web Page:

Anthony Luscombe

a_luscombe@yahoo.com

www.geelonglithuanians.com

A.† A. Adomas Petravičius

1924.IV.02 - 2006.VIII.31

Be tavęs liko tuščia ir liūdna namuos.
Širdį drasko skaudus netekimas.
Niekas negali mūs nuramint ir
paguost,
Koks žiaurus kartais būna likimas...

Mirtis negailestingai retina, jau ir taip praretėjusią lietuvių bendruomenę. Vėl netekome vieno nario, o šeima mylimo vyro, senelio, prosenelio.

Adomas gimė Šiaulių mieste, buvo vienintelis vaikas šeimoje. Kaip ir daugeliui, užėjus neramumams, teko palikti gimtinę. Vokietijoje, Bavarijoje susitiko savo būsimą žmoną Bronę ir ją 1947 m. vedė.

1948 m. emigravo į Australiją. Darbo sutartį atliko Queenslande dirbdamas miške, jo žmona Bronė dirbo ligoninėje rūbų sandėlyje. Užbaigęs sutartį Adomas apsigyveno Melbourn, įsidarbino plytinėje, o žmona gavo darbą Alfred ligoninėje.

Iš pradžių įsikurti buvo sunkoka, nuomavosi namą Fitzroy. Šeimoje augo du sūnūs - Raimundas ir Edmundas. Vėliau pardavė namą North Fitzroy ir pasiskolinę reikiamą sumą nusipirko namą su dideliu sklypu - Ivanhoe, kuriame dar sukryžtė jauniausias sūnus Andrius.

Adomas sulaukė dvi anūkes ir vieną proanūką Nathan-Adam.

Ilgus metus žmona Bronė ir sūnus Andrius slaugė sunkiai sergantį vyrą - tėvą. Jie su didele meile ir atidumu padėjo Adomui, kol nepakeliami skausmai privertė važiuoti į ligoninę, kurioje po dviejų dienų Viešpats pasikvietė į savo prieglobstį.

Ilsėkis, Adomai, užbaigęs skausmus, toli nuo Tėvynės Lietuvos. Lieka dideliame sielvarte žmona Bronė sūnūs Raimondas, Edmundas su šeimomis ir sūnus Andrius, kuris lieka gyventi su mama.

MG

Išėjus artimam žmogui lieka tuštuma, tegul užpildo ją atjauta ir linkėjimas stiprybės.

Mirus mylimam vyrui Adomui,

Bronę Petravičienę užjaučia Melbourno Parapijos choras, vadovė ir vargonininkė

Padėka

Melbourno Katalikių Moterų Draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurios papildė mūsų kasą draugijos Metinės šventės progą:

Po \$100 Z. Mackevičius, N.N., po \$50 ALK Federacija, Parapijos choras, I.S. Tamošaičiai, dr. E. Šurnienė, \$40 T.V. Pošiūnai, po \$20 J. Petraitienė, D. Jokubaitienė, \$15 A. Vyšniauskienė, \$10 M. Matulionienė.

Ruošiant loteriją, esame dėkingos visiems, kurie aukojo fantus, daugiausiai pardavusiai bilietų V. Jablonskienei bei visiems prisidėjusiems ruošiant loteriją.

Ateityje esame pramačiusios Lietuvoje nupirkti kaime namelį į vargą patekusiai šeimai. Tilžės Kristaus Prisikėlimo parapijos neturtingas šeimas paremti pinigais ir nusiųsti siuntinių.

M.K.M. D-jos valdyba

Dalyvauk fotokonkurse "Lietuviai pasaulyje"

Fotografijose užfiksuojame įsimintinas gyvenimo akimirkas, išsaugome brangius žmones ir vaizdus. Kadre sustabdę akimirka, rašome istoriją – savo šeimos, miesto, šalies. Lietuviai yra išsibarstę po visą pasaulį, su Tėvyne juos sieja tapatybė, tradicijos. Pasidalinkime vieni su kitais nuotakomis ir jausmais, šventėmis ir kasdienybėmis!

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas (TMID) prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės kviečia dalyvauti fotografijų konkurse „Lietuviai pasaulyje“.

Konkurse gali dalyvauti kiekvienas užsienyje gyvenantis tautietis ar išeivijoje veikiantis lietuvių susivienijimas. Temų ratas neribojamas: įamžintos gali būti ir krašto bendruomenės renginių, lituanistinių mokyklų veiklos ir asmeninio gyvenimo, buitės, sporto akimirkos. Nuotraukos gali būti darytos ir dabar, ir prieš keliasdešimt metų.

Prie nuotraukos (pageidautina, ne mažesnės nei 10x15 cm) turi būti nurodytas jos autorius, gyvenamoji šalis, fotografijos data, 3-5 sakinių aprašas (gali būti ir oficialiai rimtas, ir žaismingai šmaikštus).

Konkursas vyks nuo 2006 m. birželio 1 d. iki spalio 1 d. Visus darbus vertins komisija, konkurso nugalėtojai bus apdovanoti vertingais prizais.

Geriausios nuotraukos bus išleistos atskiru leidiniu.

Nuotraukas siųsti adresu:

Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas

prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

T. Kosciuškos g. 30, Vilnius

Fotokonkursui „Lietuviai pasaulyje“

Išsamesnės informacijos teiraukitės:

tel. (370-5) 2122249, el. paštas giedrius.sniukas@tmid.lt

Vaikus iškeičia į pinigus

Išvykusiųjų uždariauti vaikai velka ilgesio ir rūpestį našta

Tėvų, išvažiuojančių dirbti į užsienį ir paliekančių vaikus giminaičių globai, vis daugėja. Kartu plečiasi ir problemų ratas. Tarp tėvų ir vaikų nutrūksta dvasinis ryšys, kai kurie tėvai nebeteikia materialinės paramos, o globėjais palikti giminaičiai skelbia paieškas, prašo valstybės paramos ir pagalbos.

Palieka seneliams

Vaikų teisių apsaugos tarnybai tenka dažnai spręsti paliktų vaikų likimą, aiškintis, kas yra už juos atsakingas, ir vykdyti tėvų paieškas. Klaipėdos miesto savivaldybės Socialinio departamento Vaikų teisių apsaugos tarnybos vedėja Gražina Aurylienė tvirtino, kad tėvų išvykimo priežastys yra gerai žinomos ir panašios.

„Vieni ieško gerai apmokamo darbo, kiti slapstosi nuo teisėsaugos institucijų, o kai kurios moterys net neslepia, kad vyksta dirbti prostitutėmis ar ieškoti antrosios pusės“, - aiškino G. Aurylienė.

Vaikų teisių apsaugos tarnybos atlikto tyrimo duomenimis, dažniausiai vaikai paliekami seneliams. Kiek rečiau - dėdėms, tetoms, draugams. Pasak G. Aurylienės, nebegalėdami išlaikyti vaikų, seneliai atveda juos į Vaikų teisių apsaugos tarnybą ir liepia „dėti, kur nori“.

„Seneliai sakosi nežinantys vaikų gyvenamosios vietos užsienyje, todėl mums tenka skelbti paiešką spaudoje, kreiptis į ambasadas, konsulatų, teisėsaugos institucijas“, - aiškino G. Aurylienė.

Spręsti nepasiruošę

Pedagogams ši per pastaruosius penkerius metus atsiradusi problema taip pat gerai pažįstama.

„Ją spręsti nesame tinkamai parengti. Ši problema ypač aktuali regionuose, mažesniuose šalies miestuose, iš kur masiškai išvyksta žmonės“, - pastebėjo Lietuvos socialinių pedagogų asociacijos valdybos pirmininkė Aukse Petruškevičiūtė. Jos nuomone, pamesti vaikai - visos visuomenės rūpestis. „Tėvai išvyksta, palikdami vaikus laikinai globai. Vadinasi, jų išlaikymas tenka visiems mokesčių mokėtojams“, - pabrėžė A. Petruškevičiūtė.

Pranešti nesivargina

Klaipėdos P. Mašiotio vidurinės mokyklos direktorė Janina Grigienė teigė

nesuprantanti tėvų, kurie vaikus ilgam palieka kitiems, neretai - svetimiems žmonėms.

„Vaikai iškeičiami į pinigus, o už juos jokios meilės nenupirksi. Liūdna, kad materialinė gerovė svarbesnė už meilę ir rūpestį, kurie vaikui gyvybiškai svarbūs“, - pastebėjo J. Grigienė.

Paliktiems vaikams, pasak mokyklos direktorės, reikia skirti daugiau dėmesio, juos ugdyti pagal individualias programas. Ji teigė pasigendanti atsakingesnio požiūrio į vaiko tolesnį ugdymą mokykloje.

„Nėra buvę, kad tėvai ateitų ir praneštų mokyklos vadovams, jog rengiasi išvykti. Neklausia, kaip bus toliau su jų vaikais. Dažniausiai apie paliktą vaiką sužinome atsitiktinai. Baisu matyti liūdnas tų vaikų akis“, - stebėjosi J. Grigienė.

Vaikai traumuojami

Tėvų išvykimas ilgam laikui neabejotinai veikia tiek pradinių klasių moksleivių, tiek paauglių elgesį.

„Tėvams išvykus, pastebimai krinta vaikų mokymosi motyvacija, prasideda psichologinės problemos, vaikai darosi socialiai pažeidžiami. Tėvai savo nebuvimą stengiasi kompensuoti siūsdami brangias dovanas. Bet juk ne viską galima nupirkti už pinigus, meilę - juo labiau“, - teigė socialinė pedagogė. Jos manymu, naujoji socialinė problema tik opėja. Jau mąstoma apie atskiros darbo su paliktais vaikais metodikos kūrimą.

Gedminių pagrindinėje mokykloje dirbantis informatikos mokytoju Vaikų teisių apsaugos vyresnysis specialistas Airidas Vitkevičius pastebėjo, kad palikti senelių globai paaugliai pamokose elgiasi laisviau, atsainiai žiūri į mokslą, o įrašius pastabą pažymių knygelėje, mesteli repliką, kad tėvai vis vien greitai jos nepamats.

Mokyklų-darželių vadovai neneigė, kad giminaičių globa turintis tenkintis mažyliai yra uždaro būdo, nervingi, jautrūs, greičiau susipyksta su bendraklasiais.

„Neretai ir močiutės padejuoja, kad, sulaukus garbingo amžiaus, sunku tinkamai pasirūpinti anūkais ir jų

Pradėjome rūšiuoti vaikus?

Renata Šerelytė

Nuo rugpjūčio 1-osios įsigaliojo įstatymas, ribojantis užsieniečių teisę įsivaikinti mažus ir sveikus vaikus iš Lietuvos. Toks punktas nori nenori priverčia susimąstyti, kokios gi perspektyvos ir planai slypėjo šitą įstatymą priėmusių valdžios atstovų galvose. Tikėtis, kad jie vadovavosi krikščioniška morale, kai ginama kiekvieno, nesvarbu, silpno ir bejėgio ar stipraus ir sveiko teisė, vargu ar įmanoma.

Mūsų valdžiai priimtinesni natūraliosios atrankos dėsniai ir kovos už būvį taisyklės. O viena jų skelbtų, kad sveikas ir stiprus vaikas, tegu ir pamestas, paniekintas, nelaimingas, turi pagausinti Lietuvos vartotojų ir balsuotojų gretas. O turint omeny, kad jis augo ir brendo, keliaudamas iš vieno globos namų į kitus, patirdamas daugiau skriaudos nei meilės, natūralu, kad jis papildys tą nusivylusiųjų būrį, kuriam reikalingas mylintis ir rūpestingas politinis mesijas.

dokumentais“, - dalinosi mintimis mokyklos-darželio „Varpelis“ direktorė Irena Matjošaitienė.

Nesutarko dokumentų

Dokumentų tvarkymo našta užgriūva ne tik mokytojus, bet ir Vaikų teisių apsaugos tarnybą.

Dažnai tėvai išvažiuoja nesutarkę pagrindinių dokumentų dėl mokyklos ir laikinosios globos.

Nors tėvai planuoja vasarai pasiimti vaikus atostogauti, prieš išvažiuodami nesivargina pasirūpinti raštišku, notaro patvirtintu sutikimu leisti vaikams išvykti į užsienį.

„Seneliams ir kitiems giminaičiams vėl tenka varstyti mūsų tarnybos duris ir prašyti sutikimo. Tai padaryti nelengva, nes tėvai išsiveža tam reikalingus dokumentus, o vaikas lieka be įstatyminio atstovo“, - dalinosi patirtimi Vaikų teisių apsaugos tarnybos vyresnysis specialistas ir pedagogas A. Vitkevičius.

Močiutės - apgavikės

Lietuvos Respublikoje galiojančiais įstatymais, vaikas neturi likti be tėvų globos. Todėl tenka spręsti klausimą dėl laikino ar neterminuoto tėvų globos apribojimo ir išlaikymo vaikams priteisimo.

Vaikų teisių apsaugos tarnybos vedėja G. Aurylienė tėvams, išvykstantiems į užsienį, patarė iš anksto susitvarkyti dokumentus ir pasirūpinti laikiniu globėju.

Laikinasis globėjas formaliai įsipareigoja būti atsakingas už vaiką ir jo gerovę, tačiau iš valstybės už tai jokios piniginių paramos negauna.

G. Aurylienė pasakojo, kad viena močiutė bandė sukčiauti ir prisiteisti anūko globą, sakydama nežinanti, kur gyvena jos dukra ir kada teiksis grįžti. Už tai ji tikėjosi gauti pašalpą.

Vėliau tarnybos darbuotojai išsiaiškino, kad vaiko mamytė yra tikrai tvarkinga, gyvena Lietuvoje, tik retkarčiais važiuoja į užsienį padirbėti.

Eglė Petkutė, Laima Valentaitė
Apskrities ir miesto dienraštis
„Klaipėda“

Prisiminkime sistemą, kurioje dar taip neseniai gyvenome: vaikų namai joje buvo laikomi tikrų tarybinių piliečių kalve. Žmogus be tėvų ir tėviškės, be šeimos, be saugančios ir ginančios namų erdvės-idealus sistemos sraigtelis, kuriuo galima manipuliuoti. Kyla nuojauta, kad šitas įsigaliojęs įstatymas, ko gero, bus atkeliavęs iš tų laikų arba gimė to mentaliteto atstovų galvose. Nes tokio netiesioginio įžeidimo, paniekos silpno, neįgalaus vaiko ar pagaliau - bręstančio, savo vietos ieškančio paauglio atžvilgiu dar reikėtų paieškoti. Net keista, kad tai vyksta Lietuvoje, ES narėje.

Antra, įsivaikinimui be apribojimų palikti „nemaži“ ir „nesveiki“ vaikai šiuo atveju turi progą surasti šeimas užsienyje ir išvykti iš šalies, kurios valdžia laiko juos nereikalingais. Galbūt mūsų valdžia labai nuovoki ir racionali, nes sugalvojo tokį „protingą“ įstatymą?.. Vargu. Valdžios nuovokumu tenka suabejoti ne syki, o štai kad ji ciniška ir savitiksle - tuo įsitikinti galėjome ne kartą. Turbūt šįkart irgi yra taip. Mūsų politikams reikalingi tik balsuotojai, o ne piliečiai.

Ir baisiausia, kad tai susiję su vaikais. Kai matai milijonus, metamus į gerklę besočiam žemės ūkiui, amžinai ištiktam kokių nors katastrofų, ar priešrinkiminius politikų reveransus pensininkams, gausiausiai balsuotojų grupei, jiems žadamas kompensacija ir privilegija, taip ir norisi paklausti: kodėl mes žiūrime į praeitį, užuot rūpinęsi ateitimi?.. Kas kompensuos tuštumą, su kuria į gyvenimą ateina toks štai tėvų pamestas ir valdžios nurašytas vaikas?.. Kodėl visur daug šnekama apie vaiko teises ir materialinę paramą globos namams, o - pažeidžiama?.. Nutylima meilės ir dvasinės paramos svarba?..

Ir apskritai - kodėl valstybė šalia savo prioritetų niekada nemini vaikų kultūros ir jos strategijos?.. Žinoma, tai jai ne taip svarbu, kaip cukriniai runkeliai, iššalę rapšai ar bankrutavusio „Ekran“ darbininkai, kurie, pasirodo, neskuba naudotis konkrečiais darbo pasiūlymais, o laukia pašalpų - užtat gali būti, kad netrukus vietoj išprususio, tolerantiško, pilietiško, savo Tėvynę gerbiančio jaunimo turėsime tik prekių ir pramogų rinkos vartotoją.

O jeigu jis dar bus tasai, kuriam atėmė teisę būti įvaikintam - natūralu, kad jis pagausins ir kitą vartotojų kastą: alkoholikų, narkomanų, prostitutų, reketininkų, sąvadautojų, plėšikų, žmogudžių... Galbūt toks ir buvo mūsų įžvalgiosios valdžios planas?..

LRT

TAUTIŠKUMAS SU PILIETIŠKUMU PARANKIUI

(Atkelta iš 3 psl)

medžioklės įstatymas, kuris suteikia elitiniams medžiotojams teisę medžioti privačiuose miškuose, neatsiklausus savininkų leidimo, o miško savininkams savame miške medžioti...draudžiama. Tačiau ir Nepriklausomybės sąlygomis tebepuoselėjama sovietmečio nomenklatūros susikurta privilegija?

Seimas svarstė politikų etikos reikalus. Pasiūlyta patiems politikams rūpintis etikos reikalais. Jie patys spręš apie savo kolegų nusizengimus etikai. Tai menkina Kodekso veiksmingumą. Pabijota įsileisti į komisiją visuomenės atstovus, kurie vertintų ir spręstų renkamų tautos atstovų nusizengimus etikai. Akivaizdu, kad vien iš politikų sudaryta komisija gali prisiųsti principingumo, vertindama kolegų prasižengimus, o ypač interesų konflikto atvejais. Tikriausiai bus apsiribota eiliniu pabarimu ar pagraudenimu kluptelėjusiam kolegai. Jei teisiųjų ar finansinių poveikio priemonių nebus numatyta, tai tokio etikos kodekso veiksmingumas bus atvirksčias. Jis, užuot stabdęs pareigūnų pražangas, jas skatins. Seimūnas ar atsakingas valstybės tarnautojas, pažeidęs etikos kodekso taisykles turėtų aiškiai patirti atsakomybę už savo poelgi svorį iki praradimo eiti užimamas pareigas. Antrosios Respublikos karininkų etikos reikalais rūpinosi karininkų Garbės teismas, kurio nuostatus 1928 m. patvirtino Respublikos prezidentas A. Smetona. Teismas vadovavosi „kariškosios garbės supratimu, sąžinės bei moralės pajautimu ir nuostatų taisyklėmis.“ Jis buvo pavydėtina veiksmingas. To reikėtų pirmumo tvarka

siekti visose valstybės valdymo ir savivaldos grandyse.

Reikia jauno lietuviško skambesio

Politiiniame spektre senoji „partinė“ nomenklatūra jau natūraliai praranda vienvaldystę. Raiškūs naujų politinių jėgų spektras žada pokyčių valdymo sistemoje. Daugiau mažiau išvardytais požymiais studijų savaitės pranešimuose buvo atsiliepta. Išskirtinio dėmesio verti pranešimai: dr. K. Ambrozaičio „Į LAISVĖ fondo vaidmuo puoselėjant rezistencinį paveldą išeivijoje ir Lietuvoje“, ats.gen. J. Kronkaičio jau minėtas pranešimas, ambasadoriaus Č. Stankevičiaus „Energetikos grėsmės ir saugumo stiprinimo uždaviniai, L. Rugienienės „Lietuvos ir užsienio lietuvių sanglaudos svarba naujos emigracijos bangos akivaizdoje.“

Turint omenyje tokio stambaus renginio svarbą ugdant ir puoselėjant pilietišumą, apie ką savo metiniuose pranešimuose dažnai užsimena Lietuvos Respublikos Prezidentas, tikslinga būtų pavesti kelis pranešimus padaryti akademiniam jaunimui ir vyresniems gimnazijų auklėtiniams iš Lietuvos ir išeivijos. Tai būtų ne tik kartų sąsaula, bet ir aktyvus rezistencijos paveldo perimamumo aktas, jaunosios kartos atsiliepiamas į visuomenę jaudinančias aktualijas.

Nuoširdžiai dėkoju Studijų savaitės organizaciniam komitetui, o ypač jo pirmininkui Vidmantui Vitkauskui už sklandų renginio organizavimą.

Valstybės saugumas - ne isteriška boba

(Atkelta iš 3 psl)

Po šio grėsmingo pareiškimo tą patį ketvirtadienį VSD sulaukė „Laisvo laikraščio“ redaktorių Aurimą Drizų už valstybės paslapties paviešinimą.

Čia nieko tokio. VSD įstatymiškai gali sulaukyti bet ką, kenkiantį valstybei. Įdomesnis VSD atstovo spaudai komentaras, kad tai esąs atsakas į kaltinimus, jog iš VSD nuteka slapta informacija. Tai ką - čia VSD įvaizdžio gerinimo akcija? Ne savo įvaizdžiu VSD

reikia rūpintis, o dirbti savo darbą. Ne rikšmai turi lydėti slaptašias tarnybas, o tyli, profesionali veikla.

Tikrai nesinorėtų galvoti, kad likęs be V. Pociūno mūsų saugumas - kaip isteriška boba. Dar labiau nesinorėtų, kad pareigūno žūties aplinkybių tyrimą paaukotume vardan A. Januškos ir jo draugų ramybės.

Atsakymai į pačius sunkiausius klausimus yra demokratinės valstybės stiprybė.

„Valstiečių laikraštis“